

Пилипчик Валентина Матвіївна

Рік народження: 17 червня 1961 року

Освіта: вища

Фах: вчитель початкових класів

Посада: вчитель початкових класів

Педагогічний стаж: 30 років

Звання: «старший вчитель»

Нагороди: грамоти Краси́лівського районного відділу освіти (2005 рік), Краси́лівської ЗОШ I-III ступенів № 2 (2011 рік), (2012 рік).

Тема досвіду: *«Розвиток творчих здібностей молодших школярів на уроках української мови за допомогою ігрових технологій»*

Актуальність досвіду зумовлюється концептуальними положеннями та державними вимогами реформування освіти в Україні, спрямованими на становлення особистості учня, розвиток його здібностей і обдарувань. Постійно зростаючі вимоги до змісту й організації навчання та виховання потребують упровадження ефективних педагогічних підходів.

Інноваційна значущість полягає в тому, що в ігровій діяльності освітня, розвиваюча й виховна функції діють у тісному взаємозв'язку.

Практична значущість досвіду полягає у використанні вчителем різних способів організації діяльності на уроках. Педагог шукає ефективні методи та прийоми навчання, творчо використовує їх у своїй роботі.

Сутність досвіду полягає в гармонійному поєднанні навчальної та ігрової діяльності молодших школярів. Реалізація різних навчальних технологій дозволяє підвищити якість педагогічного процесу, рівень навчальних досягнень, забезпечує комфортність, емоційну задоволеність.

Гра є незмінним важелем розумового розвитку дитини. Ігрову форму занять вчитель створює за допомогою ігрових прийомів і ситуацій, які дозволяють активізувати пізнавальну діяльність учнів. Валентина Матвіївна використовує метод дидактичної гри систематично (на кожному уроці), починаючи з елементарних ігрових ситуацій, поступово ускладнюючи й урізноманітнюючи їх у міру нагромадження в учнів знань, вироблення вмінь і навичок, засвоєння правил гри, розвитку пам'яті, виховання кмітливості, самостійності, наполегливості. Завдяки ігровим формам занять вдається залучити меншактивних учнів до систематичної розумової праці, дати змогу їм відчувати успіх, повірити в свої сили. Систематичне використання в навчальному процесі гри сприяє покращенню результативності навчально-виховної діяльності учнів.

Педагог переконана, що кожна гра вчить дитину оцінювати свої здібності, налаштовує її на пошук шляхів самореалізації, розвиває найкращі людські якості. Спонукає, а не керувати, заохотити, допомогти визначити напрям освіти – це девіз Валентини Матвіївни.

Технологія досвіду містить у собі значний арсенал різнонаправлених форм, методів, прийомів навчальної діяльності вчителя та учнів на уроці і в позаурочний час, сприяє розв'язанню наступних проблем:

- підвищення ефективності уроку, як основної одиниці навчально-виховної діяльності;
- створення на уроках умов для отримання почуття радості і задоволення від навчання та бажання вчитися;
- особистісна спрямованість навчання і виховання;
- активізація навчальної діяльності учнів на уроках;
- розвиток пізнавальних здібностей учнів.

Форми поширення досвіду: виступи на педагогічних конференціях, семінарах-практикумах; участь в районному та обласних етапах конкурсу передових педагогічних ідей, робота в районній творчій групі учителів початкових класів.

-
-

Використання інтерактивних технологій в навчально-виховному процесі

Формування учня як самостійної, ініціативної, вдумливої особистості буде успішним, якщо вчитель потурбується про це з першого проведеного уроку. Тому Пилипчик Валентина Матвіївна вважає, що одним з найперспективніших шляхів виховання активних учнів, озброєння їх необхідними вміннями і навичками, є впровадження активних форм і методів навчання, серед яких провідне місце займають навчальні ігри. Гра є незмінним важелем розумового розвитку дитини. Ігрову форму занять вчитель створює за допомогою ігрових прийомів і ситуацій, які дозволяють активізувати пізнавальну діяльність учнів. Ігри Валентина Матвіївна проводить систематично на кожному уроці, починаючи з елементарних ігрових ситуацій, поступово ускладнюючи й урізноманітнюючи їх у міру нагромадження в учнів знань, вироблення вмінь і навичок, засвоєння правил гри, розвитку пам'яті, виховання кмітливості, самостійності, наполегливості.

Перед проведенням ігор з дітьми вчитель доступно викладає сюжет, розподіляє ролі, ставить перед дітьми пізнавальне завдання. Щоб гра не набридла, вчитель вносить у неї деякі зміни, ускладнює завдання. Готуючись до заняття педагог

чітко продумує послідовність ігрових дій, організацію учнів, тривалість гри, її контроль, підбиття підсумків та оцінку. Пояснення вчителя під час гри – лаконічне і зрозуміле, пробуджує інтерес. Вчитель запевняє, що захопившись грою, дитина не помічає, що вчиться, запам'ятовує нове, орієнтується у надзвичайних ситуаціях, що поповнюється запас її понять, уявлень, розвивається фантазія.

Підбираючи для молодших школярів різноманітні ігри, вчитель вводить учнів під час навчальної діяльності у ситуації пізнавальної активності, яка проявляється ситуативно і підтримується завдяки зовнішній стимуляції з боку педагога. Як барометр уроку, діти постійно спонукають вчителя до пошуку нових ігор та використання їх у навчально-виховному процесі. Це такі форми ігрової діяльності, як дидактична гра, ігрова ситуація, ігровий прийом, ігрова вправа.

Плануючи організацію ігрової діяльності на уроці, вчитель визначає навчальну, розвивальну і виховну мету, кожна з яких спрямована на розв'язання завдань, визначених програмовими вимогами для учнів початкової школи.

Грою, її елементами та ігровими ситуаціями вчитель активізує виховну функцію навчально-пізнавальної діяльності. Так, створюючи ігрову ситуацію, вона привертає увагу дітей до традицій рідного краю. Валентина Матвіївна розповідає про звичаї і обряди своєї місцевості і роздає завдання, які підготували учні «Лісової школи». Діти, уявно спілкуючись із звірятами, з цікавістю виконують роботу.

На уроках української мови за допомогою гри-вправи «Чарівний мішечок» вчитель закріплює різноманітні вміння й навички. Набір предметів у мішечку не випадковий. Він щоразу змінюється залежно від мети навчання: це можуть бути іграшки, в назвах яких є орфограми, на які треба звернути особливу увагу або дрібні речі, які треба описати.

Вивчаючи спільнокореневі слова, педагог пропонує дітям гру «Лото». Кожен учень має картку, розкреслену на шість клітинок. У кожній клітинці різні слова. Вчитель-ведучий має набір коренів слів, які оголошуються послідовно всім гравцям. Діти аналізують оголошений корінь слова, виділяють в кожному слові на власній картці корені слів і, якщо співпадають корені, слово закривається. Виграє той, хто найперший закриє слова. Під час опрацювання правил на уроках української мови впроваджує гру «Знайди ознаку».

Навчаючи учнів логічно мислити, аналізувати, виділяти головне, робити висновки, Валентина Матвіївна враховує і те, що не всі школярі однакові за рівнем розвитку мислення, уваги, вмінням слухати і виконувати завдання. Вдало підібрані ігри допомагають вчителю зацікавити учнів щодо виконання будь-якого завдання.

Працюючи над проблемою «Використання ігрових технологій в навчально-виховному процесі» вчитель переконалася, що саме в іграх розпочинається невимушене спілкування дитини з колективом класу, взаєморозуміння між учителем і учнем. У процесі гри в дітей виробляється звичка зосереджуватися, працювати вдумливо, самотійно, розвивається увага, пам'ять, жадоба до знань.

Задовольняючи свою природну невсипущу потребу в діяльності, в процесі гри дитина «добудовує» в уяві все, що недоступне їй у навколишній дійсності, у захопленні не помічає, що вчиться – пізнає нове, запам'ятовує, орієнтується в різних ситуаціях, поглиблює раніше набутий досвід, порівнює запас уявлень, понять, позиває фантазію. Завдяки іграм розширився кругозір і удосконалилося орієнтування учнів у навколишній дійсності, сформувалися первинні суспільно-політичні уявлення, елементи громадських і патріотичних почуттів, шанобливе ставлення до людини праці, етична поведінка у побуті та громадських місцях. Валентина Матвіївна переконалася, що завдяки успішному проведенню ігор розвинулася пізнавальна самостійність учнів. Така організація здобуття знань дає змогу максимально активізувати навчально-пізнавальну діяльність учнів на уроках і водночас сприяє не тільки підвищенню якості навчання, а й забезпеченню емоційного благополуччя та психологічного комфорту кожній дитині вже з перших днів навчання у школі. Вчитель домоглася в процесі проведення уроків з елементами гри реалізувати ідеї співдружності, змагання, самоуправління, виховання відповідальності кожного за результати своєї праці, а основне – інтерес дітей до навчання.

Валентині Матвіївні завдяки ігровим формам занять вдалося залучити пасивних учнів до систематичної розумової праці, дати змогу дитині відчувати успіх, повірити в свої сили. Учні, які були не дуже охочі до серйозного і систематичного тренування і які протестували проти вимоги «прочитай сторінку», змогли подолати труднощі читання саме через гру.

Після тривалого використання в навчальному процесі гри, знання учнів з української мови покращилися.

Педагог переконалася, що кожна гра вчить дитину оцінювати свої здібності, підштовхує її шукати й знаходити різні самореалізації, розвивати найкращі людські якості.

Спонукає, а не керує, заохотити, допомогти визначити напрям освіти – це девіз Валентини Матвіївни.